

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти**

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

(пост. п. 8 від «13» 12 2021 р.)

Ректор

А.А. Мазаракі

**ПОЛІТИЧНА РИТОРИКА/
POLITICAL RHETORIC**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2021

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автор: Н.А. Латигіна, доктор політичних наук, професор

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу. Протокол № 11 від «13» грудня 2021 р.,

Рецензенти: О.М. Циганок, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри іноземної філології та перекладу
О.В. Буряченко, канд. політичних наук, доцент, виконавчий директор Асоціації органів місцевого самоврядування «Міжнародна асоціація малих громад»

ПОЛІТИЧНА РИТОРИКА/ POLITICAL RHETORIC

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

Автор: Латигіна Наталія Анатоліївна

Вступ

Програма дисципліни «Політична риторика» призначена для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня ДТЕУ, галузі 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», освітньої програми «Прикладна лінгвістика (Політична лінгвістика, англійська мова)».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки магістрів ДТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Політична риторика» є розвиток у здобувачів вищої освіти мислинневих та нормативних мовленнєвих умінь і навичок; опанування форми ефективної переконуючої комунікації за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування; удосконалення отриманих раніше знань щодо ораторського мистецтва; набуття майстерності створювати і виголошувати публічні промови, аналізувати і продукувати політичні дискурси відповідно до цілі, призначення й умов спілкування в процесі майбутньої фахової діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни «Політична риторика» є:

- надання уявлення про політичний риторичний ідеал як історично й суспільно зумовлену систему загальних вимог до мовлення й мовленнєвої поведінки носіїв певної лінгвокультури;
- ознайомлення магістрів-філологів з історією й практикою публічного політичного мовлення, особливостями мовленнєвої репутації промовця;
- удосконалення вміння складати тексти політичних виступів різноманітного спрямування;
- опанування системи законів політичної риторики, за якими організовується та скеровується мисленнєво-мовленнєва діяльність;

- усвідомлення здобувачами вищої освіти правил лінгвокультурного спілкування для мовця і слухача та параметрів техніки мовлення;
- оволодіння в системі й окремо видами мовленнєвого впливу (інформування, переконання, навіювання) й риторичними методами аргументування;
- засвоєння норм мовленнєвого етикету в перекладацькій діяльності;
- розкриття лінгвістичних секретів успіху в професійно-службовому спілкуванні;
- характеристика особливостей прикладної риторики та значення політичної риторики у професійній діяльності;
- окреслення принципів безконфліктного спілкування та ефективних прийомів активізації уваги слухачів;
- розвиток пріоритетних духовних цінностей, а саме: інтелектуальної самостійності, оперативності мислення, здатності до творчого пошуку різних імовірних варіантів розв'язання проблеми, вміння ґрунтовно й логічно подавати інформацію, цивілізовано переконувати та спростовувати думки опонента.

Предметом вивчення дисципліни є словесна діяльність фахівців галузі, зокрема аспекти грамотної і технічно правильної мови та публічні виступи в процесів комунікації.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Знання

- природи, типів і форм мовної комунікації;
- одиниць мовної комунікації, їх ролі значення в комунікативному процесі;
- невербальних засобів комунікації, їх функцій та співвідношення з вербальними засобами спілкування;
- законів організації мовного коду в комунікації;
- характеристики сфер мовної комунікації;
- типів комунікативної взаємодії і засобів мовленнєвого впливу;
- особливостей міжкультурної комунікації;
- етапів розвитку та основних проблем політичної лінгвістики як науки;
- сутність змісту понять «політична комунікація», «політична мова»;
- маніпулятивного потенціалу політичного дискурсу.

Вміння

- моделювати комунікативну ситуацію та аналізувати її складники;
- обґрунтовувати зразки мовної комунікації (мовленнєві жанри і типи дискурсу);
- аналізувати текст як знакову форму мовної комунікації;
- класифікувати комунікативні стратегії і тактики та засоби їх реалізації в різних типах дискурсу;
- виявляти комунікативні невдачі та знаходити шляхи їх подолання;
- застосовувати оптимальні моделі мовної комунікації;
- давати власну оцінку комунікативним явищам і процесам;
- визначати основні жанри письмових та усних політичних текстів;
- здійснювати аналіз текстів політичної реклами.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Політична риторика», як вибіркова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння здобувачами вищої освіти загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

*Прикладна лінгвістика (Політична лінгвістика, англійська мова.
(ОС магістр)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
1)	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	1-10
2)	Здатність бути критичним і самокритичним.	1-10
3)	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	1-10
6)	Здатність спілкуватися іноземною мовою	1-10

7)	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	1-10
12)	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	1-10
13)	<i>Здатність узагальнювати та оцінювати актуальну суспільно-політичну інформацію</i>	1-4;6;8-10
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності за освітньою програмою</i>		
1)	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.	1;4;6;9
3)	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.	1;2;4;8;9
4)	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	1-10
5)	Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.	5;6;7;8
6)	Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціальності для вирішення професійних завдань.	1-10
9)	<i>Усвідомлення дії когнітивних, психологічних та інших механізмів мовленнєвого впливу і використання ресурсів різноманітних мовних рівнів для організації політичної діяльності, політичного управління суспільством та</i>	1-10

	<i>проведення виборчих кампаній.</i>	
10)	<i>Здатність здійснювати ефективну мовну комунікацію в галузі політики.</i>	1-10
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
2)	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	1-10
4)	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	1-10
7)	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	1;4;6;9
9)	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	1-10
11)	Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	1-10
13)	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які	1-10

	навчаються.	
16)	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	1-10
17)	Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.	1-10
18)	<i>Використовувати основні стратегії і тактики мовленнєвого впливу, враховуючи особливості їх функціонування, в політичній сфері, в мовних комунікаціях, у міжособистісному спілкуванні.</i>	1-10
19)	<i>Створити політичні дискурси (тексти), дотримуючись відповідних жанро-стилістичних вимог.</i>	1-10

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Політична риторика як наука і мистецтво.

Визначення політичної риторики від давнини до сучасності. Риторика й ораторське мистецтво.

Політична риторика в сучасному вимірі: предметна сфера, зміст, роль у соціумі, практичне значення. Місце політичної риторики серед інших наук.

Риторика і суспільне життя. Лідер суспільства як ритор і оратор.

Категорії риторики. Особливості політичної риторики: традиції та сьогодення.

Список рекомендованих джерел:

*Основний: 1[с.1-20]; 2 [с.1-18]; 3[с.1-28]; 4 [с.1-50]; 5[с.1-80]
Додатковий: 6 [с.1-8]; 9[с.1-50]; 10 [с.1-25]; 11[с.25-82];
12[с.1-20]; 13[с.1-20]; 14[с.1-248]; 15[с.1-10]; 16[с.33-40];
17[с.521-528]; 18[с.20-70]; 20[с.1-17]; 21[с.1-25]; 22[с.1-15];
26[с.1-18]; 27[с.50-85]; 29[с.1-15].*

Інтернет-ресурси: 30-37.

ТЕМА 2. Історичні витoki та генеза політичної риторики.

Основні етапи зародження і розвитку політичної риторики. Політична риторика Античності. Передумови формування красномовства у Стародавній Греції: епічна і лірична поезії. Принцип змагальності. Софісти. Ораторське мистецтво Корака і Тисія. Горгіанські фігури. Сократ як ритор. Внесок Платона у формування теорії і практики античної політичної риторики. Демосфен – політичний оратор Стародавньої Греції. «Риторика» Арістотеля. Ораторське мистецтво Стародавнього Риму.

Розвиток політичної риторики в епоху Середньовіччя, Відродження і Нового часу.

Політична риторика в Україні: ідеали і реалії. Зразки дидактичного та панегіричного красномовства. Іван Вишенський як майстер полеміки. Риторика Феофана Прокоповича. Григорій Сковорода – майстер піїтики та красномовства.

Сучасний стан політичної риторики. Неориторика. Головні напрями неориторики: аргументативна риторика та лінгвістична риторика. Семіотичний характер неориторики. Загальна характеристика лінгвістичної риторики. Специфіка аргументативної риторики.

Риторичні портрети ораторів від стародавніх часів до сьогодення.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.28-46]; 2 [с.20-32]; 3[с.29-57]; 4 [с.51-110]; 5 [с.81-120].

Додатковий: 6[с.9-14]; 8[1-180]; 9[с.51-88]; 10 [с.26-40]; 11 [с.83-110]; 12[с.22-46]; 13[с.21-45]; 14[с.1-248]; 16[с.33-40]; 17 [с.521-528]; 18[с.70-94]; 19[с.1-385]; 20[с.18-47]; 21[с.26-34]; 22 [с.16-34]; 23[с.1-85]; 26[с.18-27]; 27[с.86-115]; 29[с.16-35].

Інтернет-ресурси: 30-37.

ТЕМА 3. Політична риторика як публічна, переконуюча комунікація.

Системність політичної риторики.

Риторична формула: закони управління мисленнєво-мовленнєвою діяльністю.

Сутність і зміст риторичних законів: концептуальний; моделювання аудиторії; стратегічний; тактичний; мовленнєвий; ефективної комунікації; системно-аналітичний.

Риторична модель Арістотеля: оратор; слово; аудиторія; зворотний зв'язок; ситуація спілкування.

Етапи риторичної діяльності: загальна характеристика докомунікативного, комунікативного, посткомунікативного етапів.

Структура діяльності оратора.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.50-84]; 2[с.33-45]; 3[с.58-83]; 4[с.111-145]; 5[с.121-178].

Додатковий: 6[с.15-27]; 9[с.89-120]; 10[с.41-85]; 11[с.111-145]; 12[с.47-68]; 13[с.46-68]; 15[с.11-28]; 16[с.33-40]; 18[с.95-120]; 20[с.48-64]; 21[с.35-49]; 22[с.35-53]; 25[с.1-50]; 26[с.28-43]; 27[с.116-145]; 29[с.36-47].

Інтернет-ресурси: 30-37.

ТЕМА 4. Риторична етика.

Протилежні оцінки мовлення, його небезпеки й позитиви. Двоїсте ставлення до мовлення і політичної риторики.

Риторична етика: екскурс в історію.

Красномовство істинне і хибне (псевдокрасномовство).

Маніпулятивна риторика (антириторика). Вчення про риторичний вчинок.

Риторика війни.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.85-110]; 2[с.47-62]; 3[с.84-96]; 4[с.146-198]; 5[с.179-233].

Додатковий: 6[с.28-38]; 7[с.1-16]; 9[с.121-168]; 10[с.86-94]; 12[с.69-82]; 13[с.69-88]; 16[с.33-40]; 20[с.65-83]; 21[с.50-78]; 22[с.54-68]; 25[с.50-83]; 26[с.44-68]; 27[с.146-162]; 29[с.48-65].

Інтернет -ресурси: 30-37.

ТЕМА 5. Основні характеристики диспозиції.

Основні частини політичної промови (вступ, виклад, висновки), їх аналіз.

Методи викладу матеріалу (дедуктивний, індуктивний, аналогічний, стадійний, концентричний).

Теза і аргумент як базові категорії диспозиції. Логічна аргументація (закони тотожності, суперечності, виключення третього, достатньої підстави). Логічні помилки.

Аналогічна аргументація. Демонстрація. Типи висновків, доцільність їх застосування.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.112-137]; 2[с.63-78]; 3[с.97-118]; 4[с.200-250]; 5[с.234-282].

Додатковий: [с.39-48]; 9[с.169-195]; 10[с.95-127]; 11[с.146-183]; 12[с.83-98]; 15[29-46]; 20[с.84-110]; 21[с.79-92]; 22[с.69-82]; 25[с.84-120]; 26[с.69-95]; 27[с.163-187]; 29[с.66-84.].

Інтернет-ресурси:30-37.

ТЕМА 6. Елокуція.

Комунікативні ознаки мовлення.

Елоквенція. Поняття тропів і фігур та критерії їх виділення й розрізнення. Види тропів та їх використання в публічних промовах.

Характеристика основних фігур. Роль і місце фігур у промові. Специфіка їх використання.

Риторичний аналіз політичного тексту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.140-168]; 2[с.80-97]; 3[с.119-144]; 4[с.251-284]; 5[с.283-315].

Додатковий: 6[с.49-63]; 7[с.1-16]; 9[с.196-230]; 10[с.128-152]; 11[с.184-197]; 12[с.99-123]; 15[с.47-83]; 20[с.111-157]; 21[с.93-110]; 22[с.83-100]; 25[с.121-154]; 26[с.96-105]; 27[с.188-194]; 29[с.85-92].

Інтернет-ресурси:30-37.

ТЕМА 7. Акція як завершальний етап реалізації риторичної мети.

Риторичний ідеал. Образ оратора. Ораторський шок. Стреси і стресори оратора. Образ аудиторії. Об'єктивна та суб'єктивна характеристика аудиторії.

Умови ефективної мовленнєвої комунікації. Шляхи подолання опору аудиторії.

Вимоги до виступу. Кінетика, жести. Інтонування. Техніка дихання і техніка мовлення. Поради ораторам.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.170-196]; 2[с.98-110]; 3[с.145-198]; 4[с.285-318]; 5[с.316-382].

Додатковий: 6[с.64-82]; 7[с.1-16]; 9[с.231-278]; 10[с.153-180]; 11[с.198-220]; 12[с.124-148]; 16[с.33-40]; 20[с.158-179]; 21[с.111-125]; 22[с.101-123]; 25[с.155-183]; 26[с.106-130]; 29[с.93-110].

Інтернет-ресурси:30-37.

ТЕМА 8. Основні види і жанри красномовства.

Академічне красномовство. Політичне красномовство.
Дипломатичне красномовство. Похвалене (епідейктичне)
красномовство. Діалогічне красномовство. Гомілетика.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.200-221]; 2[с.111-134]; 3[с.200-230]; 4[с.319-375]; 5[с.383-420].

Додатковий: 6[с.83-87]; 8[с.1-180]; 9[с.279-310]; 10[с.181-204]; 11[с.221-148]; 12[с.149-187]; 13[с.89-97]; 16[с.33-40]; 20[с.180-205]; 21[с.125-163]; 22[с.124-145]; 24[с.1-166]; 25[с.184-210]; 26[с.130-157]; 29 [с.111-157].

Інтернет-ресурси: 30-37.

ТЕМА 9. Професійне красномовство.

Держава і спілкування (Платон). Управління державою як риторичний процес. Форми держави як види риторичних взаємодій та переважного права на мовлення: монархія, тиранія, аристократія, демократія, олігархія, охлократія. Їх прояви у сучасних громадсько-мовленнєвих зв'язках.

Цілі і завдання професійної риторики. Політична риторика як складова політичної діяльності. Образ ратора-політика.

Культура мислення політика-оратора як вмотивоване та нормативне використання мовного матеріалу і мовленнєвих засобів за певних ситуацій професійного спілкування.

Специфіка мовлення політика. Компоненти поняття «культура мовлення політика»: культура писемного мовлення, культура публічного усного мовлення.

Імідж оратора-професіонала та індивідуальний риторичний стиль. Харизма професійного оратора.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.222-229]; 2[с.135-152]; 3[с.231-258]; 4[с.376-400]; 5[с.421-470].

Додатковий: 6[с.88-95]; 7[с.1-16]; 9[с.311-395]; 10[с.205-258]; 11[с.249-260]; 12[с.188-200]; 13[с.98-120]; 16[с.33-40]; 20[с.206-220]; 21[с.164-187]; 22[с.146-180]; 25[с.211-257]; 26 [с.158-190]; 29[с.158-174].

Інтернет-ресурси: 30-37.

ТЕМА 10. Основи полемічного мистецтва.

Сутність полеміки та її різновиди. Діалогові форми політичного красномовства: дискусія, дебати, полеміка. Спільне та відмінне у різновидах полеміки, дискусії, диспуту, суперечки. Мистецтво полеміки. Етика та етикет полеміста. Риси полемічного стилю. Культура полеміки.

Полемічні прийоми. Методи маніпулювання, шляхи їх визначення і подолання. Заборонені прийоми в полеміці.

Умови вибору мови і стилю полеміки у різних жанрах красномовства. Доцільність використання емоцій, іронії, сарказму в суперечці, полеміці, дискусії, диспуті. Конструктивізм полеміки, дискусії, диспуту.

Живе слово в ефірі: особливості прямого ефіру-монологу, діалогу, полілогу.

Публічна суперечка в діяльності політичного лідера. Суб'єкти політичної суперечки: опонент, пропонент, аудиторія.

Гумор у політичному риторичному мистецтві.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.230-239]; 2[с.153-230]; 3[с.260-300]; 4[с.401-500]; 5[с.471-525]

Додатковий: 6[с.96-100]; 7[с.1-16]; 9[с.396-450]; 10[с.259-301]; 11[с.161-300]; 12[с.201-207]; 13[с.121-184]; 16[с.33-40]; 18[с.1-379]; 20[с.221-263]; 21[с.188-200]; 22[с.181-216]; 25[с.258-310]; 26[с.191-270]; 27[с.195-210]; 28[с.1-191]; 29[с.175-228].

Інтернет-ресурси: 30-37.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ^{*1}

Основний

1. Абрамович С.Д. Риторика: [навч. посібник]. Львів: Світ, 2019. 240 с.
2. Колотілова Н.А. Риторика: [навч. посібник]. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 232с.
3. Мацько Л.І. Риторика: [навч. посібник]. Київ: Вища школа, 2018. 311 с.
4. Онуфрієнко Г.С. Риторика: [навч. посібник]. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 592 с.
5. Салач Г.М.Риторика: [навч. посібник]. Київ: Видавничий дім «Ін Юре», 2018. 568 с.

Додатковий

6. Бабич Н.Д. Основи риторики: практикум. Чернівці: Рута, 2019. 100 с.
7. Белякова В.Риторичні фігури в ораторському мистецтві// Завуч. Жовт (№29), 2019. – С. 1–16.
8. Бондаренко Г.Л. Національне соціально-побутове красномовство як особливий вид усного мовлення. Умань, 2020. 180 с.
9. Гурвич С., Погорілко В, Герман М. Основи риторики. Київ, 2018. 500 с.
10. Дзюбенко О.Г., Присяжний Т.В. Культура дискусій. Київ, 2016. 350 с.
11. Ішмуратов А.Т. Конфлікт і згода. Київ, 2018. 373 с.
12. Каньоса П.С. Риторика: навч. посіб. Кам'янець-Подільський, 2016. 207 с.
13. Коваленко С.М. Сучасна риторика: навч-практ.посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2017.184 с.
14. Куньч З.Й.Українська риторика: історія становлення і розвитку: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2017. 248 с.
15. Лузік Е.В., Ільїна Т.В. Риторика: майстерність переконання: Навч. посібник. Київ: НАУ, 2020. 83 с.
16. Мацько Л.І. Риторика Стародавньої Греції і Стародавнього Риму // Дивослово. №1, 2018. С. 33– 40
17. Онуфрієнко Г.С. Лінгвокультурологічний потенціал риторики як нової навчальної дисципліни у ВНЗ України // Зб. наук.праць Науково-дослідного інституту українознавства. Т.ХІІІ. Українська освіта у світовому просторі, 2017. С. 521-528.
18. Поплавська Н.М. Полемісти. Риторика. Переконування (Українська полемічно-публіцистична проза кінця XVI -початку XVII ст). Монографія. – ТНПУ, 2017. 379 с.
19. Прокопович Феофан. Філософські твори. Т.1. Про риторичне мистецтво. Київ, 1979. 385 с.
20. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: навчальний посібник для студентів вузів / В.В. Вандайшев. Київ: Кондор, 2016. 263 с.
21. Сагач Г.М. Словник термінів красномовства. Київ, 2015.359 с.
22. Сербенська О.А.Культура усного мовлення. Практикум: Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 216 с.
23. Сковорода Григорій. Пізнай в собі людину: Пер. М. Кашуба; Пер. поезії В.Войтович. Львів, 1995. 85 с.
24. Сучасна ділова риторика: навч.посіб. / О.Б. Олійник. Київ: Кондор, 2018. 166 с.
25. Томан. І. Мистецтво говорити. Київ, 2019. 375 с..
26. Тофтул М.Г. Мистецтво полеміки. Київ, 2017. 389 с.

^{*1} У бібліотеці ДТЕУ зазначених видань немає

27. Харченко Ю.В. Політична риторика в діалозі «Схід-Захід». Київ: НАУ, 2008. 210 с.
28. Хоменко І.В. Еристика: Мистецтво полеміки: [навч. посібник]. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 191 с.
29. Чибісова Н.Г. Риторика: [навч. посібник]. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 228 с.

Інтернет-ресурси

30. Мережевий каталог Internet Services List. – Режим доступу: www.spectracom.com
31. Мережевий каталог Excite. – Режим доступу: www.excite.com
32. Мережевий каталог Magellan. – Режим доступу: www.mckinley.com
33. Мережевий каталог Lycos. – Режим доступу: www.lycos.com
34. <http://www.mon.gov.ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
35. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
36. <http://www.free.net> FREENET (The Network For Research Education and Engineering) – корпоративна комерційна комп'ютерна мережа, що поєднує наукові й освітні мережі.
37. Студентська електронна бібліотека «Читалка». – Режим доступу: <http://www.chitalka.net.ua>

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
програми дисципліни «Політична риторика»

Погоджено

Завідувач кафедри іноземної філології та перекладу ДТЕУ

_____ А.Г. Латигіна

« _____ » _____ 2023 р.

Погоджено

Гарант освітньої програми «Прикладна лінгвістика». (Політична лінгвістика. Англійська мова)

_____ Н.А. Латигіна

« _____ » _____ 2023 р

Погоджено

заступник декана з навчально-методичної та наукової роботи

_____ Н.П. Шаповалова

« _____ » _____ 2023 р.

Погоджено

виконавчий директор Асоціації органів місцевого самоврядування «Міжнародна асоціація малих громад»

_____ О.В. Буряченко

« _____ » _____ 2023 р.